

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

Factors Affecting Organizational Citizenship Behavior of Teachers under Sakaeo Provincial Administrative Organization

นิชากุล ท้าวสาลี*, ระพิน ชูชื่น, ประยูร อิ่มสวาสดี

Nichagul Tawsalee, Rapin Chuchuen, Prayoon Imsawasdi

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี 20131

Educational Administration, Faculty of Education, Burapha University, Chonburi 20131 Thailand

*Corresponding author E-mail: Kimthairad@hotmail.com

(Received: October 18, 2018; Revised : February 21, 2019; Accepted: March 3, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยแรงจูงใจ การเห็นคุณค่าในตนเองและความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ประจำปีการศึกษา 2561 จากตารางของเครซี่ชี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .60 - .91 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจ การเห็นคุณค่าในตนเองและความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยปัจจัยด้านแรงจูงใจและด้านการเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ส่วนความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้ดังนี้

$$\text{ในรูปคะแนนดิบ } \hat{Y} = .313 + .657 (\text{ความผูกพันต่อองค์กร}) + .283 (\text{แรงจูงใจ})$$

$$\text{ในรูปคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z} = .639 (\text{ความผูกพันต่อองค์กร}) + .229 (\text{แรงจูงใจ})$$

คำสำคัญ : ปัจจัย, พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี, ครู, องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the motivation factors, self-esteem and organizational commitment that affect teachers' good membership behavior in schools under Sakaeo Provincial Administrative Organization, 2) to study the organization citizenship behaviors of teachers under Sakaeo Provincial Administrative Organization, 3) to study the correlation between the factors affecting organization citizenship behaviors and organization citizenship behaviors of teachers under Sakaeo Provincial Administrative Organization, and 4) to create predictive equations of factors that affect teachers' good membership behavior under Sakaeo Provincial Administrative Organization. This research uses a sample size of 180 teachers which was the sample size suggested a table of Krejcie & Morgan under Sakaeo Provincial Administrative Organization of the academic year 2018. The tools used for collecting data were a rating scale questionnaire of 5 levels which have the item discrimination power between .60-.91 and the reliability of .94. The statistics utilized in analyzing the data were Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (SD), Pearson's product moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

It was found that the overall and individual aspect of factors affecting organization citizenship behavior and organization citizenship behavior of teachers under Sakaeo Provincial Administrative Organization were rated at high levels. The top three areas of factors affecting organization citizenship behavior and organization citizenship behavior of teachers, were motivation factor, organizational commitment that to affecting organization citizenship and self-esteem. The overall and individual aspect of the organization citizenship behavior of teachers under Sakaeo Provincial Administrative Organization were also rated at high levels. The top three areas of the organization citizenship behavior of teachers were conscientiousness, civic virtue and courtesy. The correlation between the factors to affecting organization citizenship behavior and organization citizenship behavior of teachers under Sakaeo Provincial Administrative Organization was significantly positive at the .01 level.

The equation, which coned forcast factors organization citizenship behavior of teachers under Sakaeo Provincial Administrative Organization was

$$\begin{aligned} \text{Raw score } \hat{Y} &= .313 + .657 (\text{Organizational commitment}) + .283 (\text{Motivation}) \\ \text{Standard score } \hat{Z} &= .639 (\text{Organizational commitment}) + .229 (\text{Motivation}) \end{aligned}$$

Keywords : Factors, Organizational Citizenship Behavior, Teachers, Sakaeo Provilcial Administrative Organizational

บทนำ

พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร (Organizational Citizenship Behavior หรือ OCB) เป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลที่แสดงออกด้วยความสมัครใจ โดยไม่ได้ตระหนักอย่างชัดเจนถึงระบบการให้รางวัลขององค์กร เป็นพฤติกรรมที่สนับสนุนประสิทธิผลในการปฏิบัติงานทั้งหมดขององค์กร และการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้วยความสมัครใจนั้น หมายความว่า เป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้ถูกบังคับให้ปฏิบัติโดยบทบาทหน้าที่ ซึ่งพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรเปรียบเสมือนตัวหล่อลื่นเครื่องจักรกลให้สามารถขับเคลื่อนกระบวนการทำงานในด้านต่างๆ ได้โดยไม่ติดขัดสามารถลดความขัดแย้งภายในองค์กร เพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มผลการปฏิบัติงานให้กับองค์กร ตลอดจนเป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรเกิดการพัฒนา ปรับปรุง จนเกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ขององค์กร (ปาริชาติ ปานสำเลียง, 2555) ออร์แกน (Organ, 1988) ได้จำแนกพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรไว้ 5 พฤติกรรม คือ 1) พฤติกรรมช่วยเหลือผู้อื่น 2) พฤติกรรมคำนึงถึงผู้อื่น 3) พฤติกรรมอดทนอดกลั้น 4) พฤติกรรมให้ความร่วมมือ และ 5) พฤติกรรมสำนึกในหน้าที่

การเกิดพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรมาจากหลายปัจจัย การเกิดพฤติกรรมตามที่ออร์แกนได้เสนอไว้นั้นมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรจะมีความสัมพันธ์กับเห็นคุณค่าในตนเอง โดย บร็อกเนอร์ (Brockner, 1988) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ มีความสามารถเพียงพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ได้มีประโยชน์และความสำคัญกับสังคม นั่นก็คือ ลักษณะพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอีกด้วย ซึ่งมอร์แกน และมัวร์ (Morgan & Maureen, 1999) กล่าวว่า ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร เป็นความปรารถนาหรือความต้องการที่จะอยู่ในองค์กรเป็นความรู้สึกเกี่ยวพันกับองค์กรที่แสดงถึงสภาพความจงรักภักดี และความเลื่อมใสศรัทธา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการศึกษาและมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 11 โรงเรียน และมีครูจำนวนมากพอสมควร นอกเหนือจากงานด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนแล้ว ครูผู้สอนยังต้องร่วมงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และงานที่เกี่ยวกับชุมชนอีก พฤติกรรมที่เกิดขึ้นของครูดังกล่าวล้วนแต่เป็นไปตามลักษณะของพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร การเกิดพฤติกรรมเช่นนั้นเป็นไปในลักษณะที่หวังผลตอบแทนหรือไม่ และมีพฤติกรรมอยู่ในระดับใด การที่บุคลากรขององค์กรจะมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเกิดขึ้นกับทุกๆ องค์กร จากการที่ผู้วิจัยได้

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่า พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรมาจากหลายปัจจัยที่ส่งผล

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ แรงจูงใจ การเห็นคุณค่าต่อตนเอง และความผูกพันต่อองค์กร เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงระดับอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร รวมถึงระดับของพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เพื่อที่จะได้ใช้ผลการวิจัยไปพัฒนางานด้านบุคคลโดยเฉพาะในเรื่องการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรซึ่งจะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยแรงจูงใจ การเห็นคุณค่าในตนเอง และความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 11 โรงเรียน ประจําปีการศึกษา 2561 จำนวน 333 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 11 โรงเรียน ประจําปีการศึกษา 2561 โดยใช้ตารางของเครืจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 - 610) จำนวน 180 คน และใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน

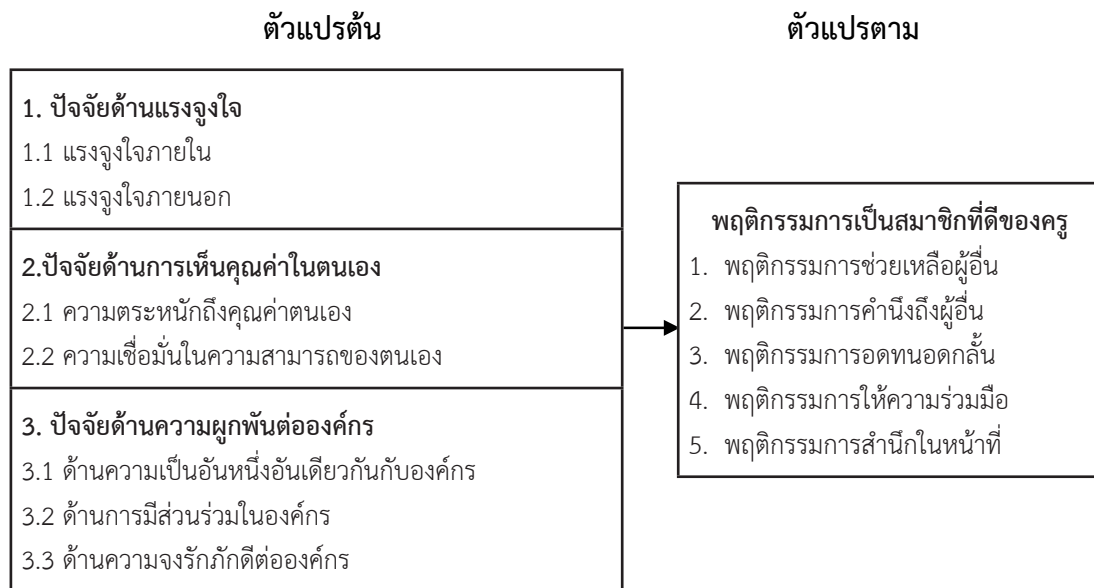
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 4 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามด้านแรงจูงใจ แบบสอบถามด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบสอบถามด้านความผูกพันต่อองค์กรและแบบสอบถามพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี การหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายปัจจัย โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ได้ค่าอำนาจ

จำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .60-.91 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายปัจจัย โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (1990 : 202-204) มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) สถิติที่ใช้หาคุณภาพ

เครื่องมือ คือ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีค่าเฉลี่ย

โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ แรงจูงใจ ความผูกพันต่อองค์กรและการเห็นคุณค่าในตนเอง ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน

ตัวแปร	n = 180		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
แรงจูงใจ (X1)	4.23	.43	มาก	1
ความผูกพันต่อองค์กร (X3)	4.06	.51	มาก	2
การเห็นคุณค่าในตนเอง (X2)	3.83	.55	มาก	3
รวม	4.04	.42	มาก	

2. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านค่าเฉลี่ยเรียงอันดับจากมาก

ไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ พฤติกรรมการสำนึกในหน้าที่ พฤติกรรมการให้ความร่วมมือ และพฤติกรรมการอดทนอดกลั้น ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วโดยรวมและรายด้าน

พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี	n = 180		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. พฤติกรรมการสำนึกในหน้าที่	4.31	.63	มาก	1
2. พฤติกรรมการให้ความร่วมมือ	4.20	.60	มาก	2
3. พฤติกรรมการอดทนอดกลั้น	4.13	.58	มาก	3
4. พฤติกรรมคำนึงถึงผู้อื่น	4.13	.57	มาก	4
5. พฤติกรรมช่วยเหลือผู้อื่น	4.09	.62	มาก	5
รวม	4.17	.60	มาก	

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู กับ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ตัวแปร		X1	X2	X3
แรงจูงใจ	X1	1		
การเห็นคุณค่าในตนเอง	X2	.576**	1	
ความผูกพันต่อองค์กร	X3	.488**	.652**	1
พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี	Y	.545**	.536**	.750**

**p ≤ .01

4. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้รับการส่งผลมาจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กร (X_3) และปัจจัยด้านแรงจูงใจ (X_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการเห็นคุณค่าในตนเอง (X_2) ถูกตัดออกจากสมการ เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .313 + .657 (\text{ความผูกพันต่อองค์กร}) + .283 (\text{แรงจูงใจ})$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .639 (\text{ความผูกพันต่อองค์กร}) + .229 (\text{แรงจูงใจ})$$

เมื่อนำตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรเข้าสมการพยากรณ์แล้วจะได้ค่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = .777 ค่าอำนาจในการพยากรณ์ที่ปรับแก้ (Adjusted R^2) = .599 หรือสามารถพยากรณ์ ได้ร้อยละ 59.90 ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ตัวแปร		B	SE _B	Beta	t	p
ด้านความผูกพันต่อองค์กร	X3	.657	.056	.639	11.742**	.000
ด้านแรงจูงใจ	X1	.283	.067	.229	4.208**	.000
R = .777		R ² = .603	F = 133.709			
Adjusted R ² = .599		SE _{est} = .338	a = .313			

** p ≤ .01

สรุปและอภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีแรงจูงใจในการทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่ที่สูงมาก ไม่ว่าแรงจูงใจนั้นจะเป็นรางวัลหรือกฎข้อบังคับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขเคนทร์ วรณศิริ และ อรัญญา ดุ้ยคัมภีร์ (2557) ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ : อิทธิพลของแรงจูงใจเอื้อสังคมในการทำงานและบุคลิกภาพ ของพนักงานระดับปฏิบัติงาน ในองค์การเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า แรงจูงใจเอื้อสังคมในการทำงานมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 0.46$) ซึ่งแรงจูงใจ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูหรือการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสกสรร อรกุล (2556) ศึกษาปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท เมทเทิลคอม จำกัด พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจภายในที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานประกอบด้วย ด้านผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การยกย่องยอมรับนับถือ การมีอำนาจในหน้าที่ และโอกาสก้าวหน้า

2. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พฤติกรรมการสำนึกในหน้าที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ท่านมาปฏิบัติงานและเลิกงานตรงเวลาตามที่โรงเรียนกำหนด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นข้าราชการจึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ค่อนข้างเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เห็นความสำคัญของระเบียบราชการ มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและองค์กร นอกจากนี้โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้มีการติดตั้งเครื่องสแกนนิ้วมือในการมาทำงานและเลิกงาน สามารถตรวจสอบได้

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัลลพ ล้อมตะคุ (2554) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า มีพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูกับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกปัจจัยนั้นหมายความว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และความผูกพันต่อองค์กร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากว่า พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เกิดจากปัจจัยด้านแรงจูงใจและความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพัชร มณีโรจน์ (2557) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลแรงจูงใจในงาน ความผูกพันต่อองค์กรและพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในงานกับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การอยู่ในระดับต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ อยู่ในระดับปานกลาง

4. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ได้รับการส่งผลมาจากปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กร และปัจจัยด้านแรงจูงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาริชาติ ปานสำเนียง (2555) ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานและการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรผ่านความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน กรณีศึกษา

คณะแพทย์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครผลการศึกษา พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรมีอิทธิพลทางบวกกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร ($X = 0.48$, $p < 0.05$) และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Samuel, Peter and Eddie (2006) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ในบริบทของโรงเรียนในประเทศที่กำลังพัฒนา คือ ประเทศแทนซาเนีย โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของครูประถมในโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง ความพึงพอใจในการทำงานของครูและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรและความพึงพอใจในงานเป็นตัวแปรสื่อกลางระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลไปยังพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติงานให้กับองค์กร ซึ่งเป็นผลมาจากความผูกพันต่อองค์กร นั่นคือได้มาปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้เป็นระยะเวลายาวนานหรืออาจเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนแห่งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาผลที่ได้รับจากพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
2. ต้นสังกัดควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว หลังจากนั้นทำการวิจัยระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู พัฒนาขึ้นหรือไม่
3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
4. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

เอกสารอ้างอิง

ขเคนทร์ วรณศิริ และอรุณญา ดุ้ยคัมภีร์. (2557). โมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร: อิทธิพลของแรงจูงใจเอื้อสังคมในการทำงานและบุคลิกภาพ. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 6 (ธันวาคม): 45-57.

- ณัฐพัชร มณีโรจน์. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจในงานความผูกพันต่อองค์กร และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริชาติ ปานสำเนียง. (2555). การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานและการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรผ่านความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน กรณีศึกษาคณะแพทย์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลลพ ล้อมตะคุ. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของพนักงานสายปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การจัดการ คณะการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เสกสรร อรกุล. (2556). ปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทเมทเทิลคอม จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Brockner, J. (1988). *Self-Esteem at Work*. Massachusetts: Lexington Book.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of physiological testing*. New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Morgan, C., & Maureen, T. (1999). "Unravelling the complexities of Distance Education Student Attrition." In *Distance Education* (Vol.2o no. 1): 96-108.
- Organ, D. W. (1988). *Organizational citizenship behaviors: The Goods Soldier Syndrome*. Lexington, MA: Lexington.
- Samuel, C. C., Peter, J. P., & Eddie, A. (2006). *Strategic management: Concept and applications*. New York: Mc Graw-Hill.